

Halakhah B'Shanah

• Jewish Law in a Year •

Week #3 – Rabbinic

Created by Rabbi Shalom Morris
(rabbi.smorris@shearithisrael.org)

A. Introduction

- a. Biblical Law
  - i. Explicit
  - ii. Tradition
  - iii. Interpretation
- b. Rabbinic Law
  - i. Gezerot – Fences
  - ii. Takanot - Enactments

B. Source of Legislative Authority

- a. Prohibition to Add or Remove
- b. Takanot
- c. Gezerot
- d. Contradiction?
  - i. Rashba, Rosh Hashana 16a – Individual vs. Communal
  - ii. Rambam, Mishne Torah, Mamrim 2:9 – Not Biblical

C. Extent of Authority

- a. Even Breaking the Torah
- b. Shev V'Al Ta'aseh – bTalmud, Yevamot 89a-90b
- c. Exceptions
  - i. Hefker Bet Din Hefker – jTalmud, Shekalim 1:2
  - ii. Makkin V'Onshin Shelo Min Hatorah – l'migdar milta
  - iii. Hora'at Sha'ah (1 Kings 18:19-46) – Religious Needs
- d. Will of the People

D. Change

E. Conclusion

- a. Legislated Authority
- b. Parameters

Sources

1) Deuteronomy 13:1

All this word which I command you, that shall you observe to do; you shall not add to it, nor diminish from it. {P}

א את כל-הדבר, אשר אנכי מצוה אתכם--אתו תשמרו, לעשות: ל'א-תסף עליו, ול'א תגרע ממנו. {פ}

2) bTalmud, Shabbat 23a

R. Hiyya b. Ashi said: He who lights the Hanukkah lamp must pronounce a blessing...What benediction is uttered?— This: Who sanctified us by His commandments and commanded us to kindle the light of Hanukkah. And where did He command us?— R. Avia said: [It follows] from, You shall not turn aside. R. Nehemiah quoted: Ask your father, and he will show you; Your elders, and they will tell you.

א"ר חייא בר אשי אמר רב המדליק נר של חנוכה צריך לברך ... מאי מברך מברך אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של חנוכה והיכן צונו רב אויא אמר) דברים יז (מלא תסור רב נחמיה אמר) דברים לב (שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך

3) Deuteronomy 17

8 If there arise a matter too hard for thee in judgment, between blood and blood, between plea and plea, and between stroke and stroke, even matters of controversy within thy gates; then shalt thou arise, and get thee up unto the place which the LORD thy God shall choose. 9 And thou shalt come unto the priests the Levites, and unto the judge that shall be in those days; and thou shalt inquire; and they shall declare unto thee the sentence of judgment. 10 And thou shalt do according to the tenor of the sentence, which they shall declare unto thee from that place which the LORD shall choose; and thou shalt observe to do according to all that they shall teach thee. 11 According to the law which they shall teach thee, and according to the judgment which they shall tell thee, thou shalt do; thou shalt not turn aside from the sentence which they shall declare unto thee, to the right hand, nor to the left.

ח כי יפלא ממך דבר למשפט, בין-דם לדם בין-דין לדין ובין נגע לנגע--דברי ריב ת, בשעריך: וקמת ועלית--אל-המקום, אשר יבחר יהוה אל-היך בו. ט ובאת, אל-הפ' הנים הלויים, ואל-הש'פט, אשר יהיה בימים ההם; ודרשת והגידו לך, את דבר המשפט. י ועשית, על-פי הדבר אשר יגידו לך, מן-המקום ההוא, אשר יבחר יהוה; ושמת לעשות, ככל אשר יורוך. יא על-פי התורה אשר יורוך, ועל-המשפט אשר יאמרו לך--תעשה: ל'א תסור, מן-הדבר אשר יגידו לך--זמין ושמ'אל.

4) Deuteronomy 32:7

Remember the days of old, consider the years of many generations; ask thy father, and he will declare unto thee, thine elders, and they will tell thee.

ז זכ'ר ימות עולם, בינו שנות ד' ו-גד'ר; {ס} שאל אביך ויגדך, ויגדך זקניך ויאמרו לך.

5) Leviticus 18:30

Therefore shall ye keep My charge, that ye do not any of these abominable customs, which were done before you, and that ye defile not yourselves therein: I am the LORD your God. {P}

ל ושמרתם את-משמרתִי, לבלתי עשות מהקוד
התועבֹת אשר נעשו לפניכם, ולא תטמאו,
בָּהֶם: אֲנִי, יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. {פ}

6) Sifra, Aharei Mot 9:22

“You shall keep my charge” – preserve a safeguard for me and guard my charge [i.e. My laws]; this is an instruction to the court.

כב) ושמרתם את משמרתִי שמרו לי
משמרת, ושמרתם משמרתִי להזהיר
בית דין על כך,

7) Ezra 12

7 And they made proclamation throughout Judah and Jerusalem unto all the children of the captivity, that they should gather themselves together unto Jerusalem;
8 and that whosoever came not within three days, according to the counsel of the princes and the elders, all his substance should be forfeited, and himself separated from the congregation of the captivity. {S}

ז וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם,
לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה--לְהִקָּבֵץ, יְרוּשָׁלַם.
ח וְכָל אִישׁ ל' א-יָבוֹא לְשֵׁלֶשֶׁת
הַיָּמִים, כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְקֵנִים--יָתָרָם,
כָּל-רְכוּשׁוֹ; וְהוּא יִבָּדֵל, מִקְהַל הַגּוֹלָה.
{ס}

8) Mishne Torah, Mamrim 2

5When a court sees it necessary to issue a decree, institute an edict, or establish a custom, they must first contemplate the matter and see whether or not the majority of the community can uphold the practice. We never issue a decree on the community unless the majority of the community can uphold the practice.

ה) בית דין שנראה להם לגזור גזירה,
או לתקן תקנה, או להנהיג מנהג--
צריכין להתיישב בדבר, ולידע תחילה,
אם רוב הציבור יכולין לעמוד בה, או
אין רוב הציבור יכולין לעמוד בדבר
זה. ולעולם אין גוזרין גזירה על
הציבור, אלא אם כן רוב הציבור
יכולין לעמוד בה.

6 If a court issued a decree, thinking that the majority of the community could uphold it and after the decree was issued, the majority of the community raised contentions and the practice did not spread throughout the majority of the community, the decree is nullified. The court cannot compel the people to accept it.

ו) הרי שגזרו בית דין גזירה, ודימו
שרוב הציבור יכולין לעמוד בה, ואחר
שגזרו אותה, פיקפקו העם בה ולא
פשטה ברוב הציבור--הרי זו בטילה,
ואינן רשאין לכופ את העם ללכת בה.

9) Mishna, Eduyyot 1:5

Why do we [i.e. why does the Mishnah] cite dissenting views, seeing that the law follows the view of the majority? Because a court may agree with the dissenting view and follow it. One court may not overrule another court unless it [the overruling court] is great than the other in wisdom and number. If greater in wisdom but not in number, or in number but not in wisdom, it cannot overturn the act of the first court. It must be greater in both wisdom and number.

א,ה ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרובים, הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרובין: שאם יראה בית דין את דברי היחיד, ויסמוך עליו, שאין בית דין יכול לבטל את דברי בית דין חברו, עד שיהא גדול ממנו בחכמה ובמניין. היה גדול ממנו בחכמה, אבל לא במניין, במניין, אבל לא בחכמה-- אינו יכול לבטל את דברו: עד שיהא גדול ממנו בחכמה, ובמניין.